

І. І. Геращенко

Київський національний університет будівництва і архітектури

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

(КНУБА) – вищий навчальний заклад. Створ. 1930 як Київ. буд. інститут на базі відділ. фабрично-завод. і комунал. будівництва Київ. політех. інституту й архіт. факультету Київ. худож. інституту, з яких переведено 280 осіб студентів різних курсів з першого і 220 з другого, а також відповідно 39 і 15 викладачів. Став першим в Україні спеціаліз. ВНЗом, що готував фахівців для буд. галузі за 3-а спеціальностями: інж.-будівельник (за напрямками – метал. конструкції; залізобетонні конструкції; буд. виробництво), інж.-сантехнік (водопостачання та каналізація; опалення і вентиляція), архітектор (цивіль. і радгоспно-колгоспне будівництво). Першим дир. призначено Є. Яковлева, який працював на цій посаді до 1935. Від 1939 – Київ. інж.-буд. інститут. 1941–43 функціонував у складі Куйбишев. інж.-буд. інституту (нині м. Самара, РФ), там завершували навч. бл. 60 студентів-киян (вони 1941 проходили практику на об'єктах Сибіру та Далекого Сходу). У лютому 1944 поновив роботу в Києві. 1976 відзначено орденом Трудового Червоного Прапора. Від 1993 – Київ. держ. тех. університет будівництва і архітектури, від 1999 – сучасна назва. За роки існування Університету підготовлено понад 70 тис. інж. і архітекторів, з них бл. 2 тис. фахівців для 75-ти іноз. країн. Викладачі ВНЗу в рад. період працювали у навч. закладах Алжиру, Афганістану, Гвінеї, Кампучії, Куби, Малі, Нікарагуа та ін. Раніше Інститут розміщувався у будівлі, спорудженій 1935–38 в стилі класицизму (її спроектував [Д. Дяченко](#) для потреб Торг. академії; нині в цьому приміщенні розміщено Міністерство освіти України, проспект Перемоги, № 10). Від 1960-х рр. гол. корпус розташ. на Повітрофлотському проспекті, № 31 (1963, арх. [В. Гопкало](#), [Л. Каток](#), [М. Ліберберг](#)). 1965–66 за будівлею гол. корпусу споруджено спорткомплекс (арх. [М. Гусев](#), [Л. Каток](#), [М. Ліберберг](#)), а 1978 з боку вул. Освіти добудовано 4-поверх. корпус, з'єднаний з головним будівлею інформ.-обчислюв. центру. 1982 з боку вул. І. Клименка зведено корпус архіт. факультету (арх. [Л. Філенко](#), [В. Гопкало](#), [В. Коробка](#)). У структурі – факультети автоматизації і інформ. технологій (кафедри: буд. машин; машин і обладнання технол. процесів; автоматизації технол. процесів; упр. проектами; електротехніки та електроприводу; інформ. технологій; приклад. математики; основ профес. навчання), архітектурний (інформ. технологій в арх-рі; архіт. конструкцій;

архіт. кваліметрії; архіт. проектування; дизайну архіт. середовища; містобудування; нарис. геометрії, інж. та машин. графіки; основ архітектури і архіт. проектування; рисунка і живопису; філософії; ландшафт. архітектури), будівельний (буд. механіки; економіки будівництва; екон. теорії; залізобетон. і кам'яних конструкцій; менеджменту в буд-ві; метал. і дерев'яних конструкцій; опору матеріалів; організації і упр. будівництвом; основ і фундаментів; основ інформатики; теор. механіки; технології буд. виробництва; українознавства), буд.-технол. (буд. матеріалів; технології буд. конструкцій, виробів і матеріалів; товарознавства та комерц. діяльності у буд-ві; хімії), сан.-тех. (екології та охорони навколиш. середовища; водопостачання та водовідведення; гідравліки та водопостачання і водовідведення; політ. наук; теплогазопостачання й вентиляції; теплотехніки; фізики), геоінформ. систем і технологій упр. територіями (інж. геодезії; іноз. мов; вищої математики; геоінформатики та фотограмметрії; землевпорядкування і кадастру; міського господарства; міського будівництва; фіз. виховання і спорту); 3 НДІ (буд. механіки; в'язучих речовин і матеріалів; буд.-дорож. і інж. техніки), інж.-екол. і н.-д. комплекси, 4 н.-д. лаб. (екон. дослідж. і прогнозування; діагностики агрегатів; конструкцій і споруд; чисел. методів у геотехніці), орган з сертифікації буд. матеріалів, галуз. тех. комітет зі стандартизації буд. матеріалів в Україні, випробув. центр буд. конструкцій, наук. бібліотека (див. [Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури](#)). Наукові дослідження у підрозділах Університету здійснюють бл. 900 викладачів і науковців, зокрема 90 д-рів наук, професорів. Нині навч. понад 10 тис. студентів. Діють 9 спеціаліз. рад із присудження наук. ступенів канд. і д-ра наук. У КНУБА сформовано наук. школи: механіки унікал. конструкцій у буд-ві, машино- і авіабудуванні, косміч. техніці; наук. основ синтезу в'язучих як аналогів природ. матеріалів; наук. основ зміни стану природ. робочих середовищ під дією контакт. і безконтакт. динамічних навантажень різними видами енергоносіїв; проблем екології і охорони довкілля та використання природ. ресурсів. Наук. видання: [«Вентиляція, освітлення та теплогазопостачання»](#), [«Гірничі, будівельні, дорожні та меліоративні машини»](#), [«Екологічна безпека та природокористування»](#), [«Інженерна геодезія»](#), [«Містобудування та територіальне планування»](#), [«Опір матеріалів і теорія споруд»](#), [«Основи і фундаменти»](#), [«Проблеми водопостачання, водовідведення та гідравліки»](#), [«Сучасні проблеми архітектури та містобудування»](#), [«Теорія і практика будівництва»](#), [«Управління розвитком складних систем»](#). Серед професорів – [В. Аристовський](#), [Ю. Асєєв](#), [В. Баженов](#), [Ф. Белянкін](#), [М. Будников](#), Д. Вайнберг, [П. Варвак](#), [О. Вербицький](#), [М. Відуєв](#), [С. Гіляров](#), [Б. Горбунов](#), [В. Григор'єв](#), [В. Гробов](#), [І. Дзюбко](#), [А. Добровольський](#), [А. Дранніков](#), [Д. Дяченко](#), [В. Єжов](#), [М. Жербін](#), [В. Заболотний](#), [В. Іносов](#), І. Кириєнко, [О. Кобилін](#), [С. Колотов](#), [М. Корноухов](#), [С. Краснитський](#), [В. Кричевський](#), Л. Кульський, [Я. Лінійчук](#), [Б. Лобаєв](#), [І. Моргілевський](#), [Г. Нечаєв](#), [Л. Поляков](#), [В. Рибальський](#), [В. Риков](#), [І. Сєдак](#), [Г. Слободяник](#), [В. Смилов](#), [Ю. Соколов](#), [Б. Стефанов](#), [Й. Улицький](#), [О. Фіделєв](#), [О. Хорхот](#), [М. Черкасов](#), [М. Чумаков](#), [А. Шевелєв](#)

, В. Шевченко, В. Шимановський, М. Шульга, П. Юрченко. Університет також очолювали Л. Гуляницький (1935–36), В. Титов (1936–37), М. Лазуков (1937–38), М. Гершкович, В. Шишкін (обидва – 1938), Б. Епельбаум (1938–41), Ф. Фурсов (1944–48), М. Плехов (1948–55), О. Калішук (1955–61), [Ю. Ветров](#) (1961–83); від 1984 ректор – А. Тугай.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Професори Київського національного університету будівництва і архітектури (1930–2000): Довід. К., 2001.

Бібліографічний опис:

Київський національний університет будівництва і архітектури / І. І. Геращенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-6204>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).